

TALLINNA KRISTIINE LASTEAED

ROHELINE KOOL

TEGEVUSKAVA 2021-22 ÕA.

TALLINN 2021

SISUKORD

1.	TEGEVUSKAVA KOOSTAMISE ALUSED.....	3
2.	LASTEAIJA LÜHIÜLEVAADE.....	3
3.	TÖÖRÜHMA LIIKMED.....	4
4.	”ROHELINE KOOL” PÕHIMÕTTED.....	5
5.	TEAVITAMINE JA KAASAMINE.....	5
6.	EESMÄRGID.....	5
6.1	Lasteaia 2021-22 õa. õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.....	5
6.2	„Roheline kool” programmi eesmärgid.....	6
7.	„ROHELINE KOOL” KORRALDUS.....	6
7.1	Töörühma nõupidamised.....	6
7.2	Laste huvid ja ettepanekud 2021-2022.....	7
7.3	Uuritavad teemad 2021-2023.....	7
7.4	Keskkonna uuring.....	8
7.5	Tegevused 2021-22 õa.....	8
7.6	Tööviisid ja meetodid.....	10
7.7	Teatrite külalisesinemised lastele.....	11
7.8	Projekt „Puu” 2021-2022.....	12
7.9	Rahvusvahelised ja ülemaailmsed päevad.....	12
8.	LISAD.....	16
8.1	Lisa 2 Keskkonnauuring- personal.....	16
8.2	Lisa 2 Keskkonnauuring- lapsed.....	23

1. TEGEVUSKAVA KOOSTAMISE ALUSED.

Tallinna Kristiine Lasteaia „Roheline kool” 2021 - 22 õa. tegevuskava koostamisel on aluseks võetud

- „Roheline kool” programmi põhimõtted
- Koolieelse lasteasutuse seadus (1999)
- Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava (2009), mis määrab kindlaks lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse alused: lasteaia õppekava koostamise põhimõtted; õppe ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted; õppe- ja kasvatustegevuse korralduse; 6 – 7 aastase lapse eeldatavad üldoskused; valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja sisu ning 6 – 7 aastase lapse arengu eeldatavad tulemused; lapse arengu hindamise põhimõtted.
- Tallinna Kristiine Lasteaia õppekava.
- Tallinna Kristiine Lasteaia arengukava 2015-2020
- Tallinna Kristiine Lasteaia 2020 – 2021 tegevuskava analüüsi tulemused.

Tegevuskava uuendatakse üks kord õppe-aasta alguses.

2. LASTEAIA LÜHIÜLEVAADE

Tallinna Kristiine Lasteaed on liigilt munitsipaallasteaed.

Tallinna Kristiine Lasteaias on 01. septembri 2021.a. seisuga rühmade nimekirjadesse registreeritud 251 last. Lasteaias töötab 12 rühma: 4 söimerühma 68 -le kuni 3 a. lapsele ja 8 aiarühma 295-le 3 – 7 a. lapsele.

Laste kasutada on 6 kahe toaga rühmaruumi ja 6 ühe toaga rühmaruumi. Kõikides rühmades on laste eale ja nõuetele vastavad tualettruumid ja riietusruumid.

Lasteaias on laste kasutada suur õueala, kus on 7 liivakasti, 3 suurt ronilat, 3 kahe-kohalist ja kaks ühe-kohalist kiigepuud, mitu liumäge ja mängukeskust, eraldi sõimeala. Õuesõppe läbiviimiseks on 4 õppepaviljoni, mis on varustatud laudade ja pinkidega ja kaks nendest tahvliga. Lasteaia õuealal on ka mägi, mis on varustatud ronimiskõitega. Igal rühmal on oma lillekastid, kuhu igal kevadel istutab iga rühm lilled. Koostöös Kristiine LOV-ga istutab iga lõpurühm lasteaia aeda ilupõõsa või puu.

Lasteaia õueala on taimede poolest liigirohke:

- **metsapuud:** kask, arukask, paju, elupuu, pihlakas, mänd, mägimänd, vaher, jaapani käabusvaher, harilik kuusk, hõbekuusk, viirpuu, pooppuu.
- **viljapuud:** õunapuu, ploomipuu.
- **ilupõõsad:** sirel, kibuvits, enelas, lumemari.
- **viljapõõsad:** punane sõstar

Tallinna Kristiine Lasteaia 2021 - 22 õa. Rühmad

MESIMUMMUD:	1,5-3- aastastele lastele (16+1/18)
MÜRAKARUD:	1,5-3- aastastele lastele (16+1/18)
SIPSIKUD	3-5- aastastele lastele (23/24)
PÄIKESEJÄNKUD	1,5-7- aastastele lastele (23/24)
RÕÕMUPALLID	3-5- aastastele lastele (22/23)
SELLID	3-5- aastastele lastele (24/24)
POKUD	3-5- aastastele lastele (24/24)
VIKERKARUD	6-7- aastastele lastele (24//24)
LOTTE	1,5-3- aastastele lastele (16+2/18)
MUUMID	1,5-3- aastastele lastele (16/18)
KRÕLLID	3-7 aastastele lastele (21/24)
NAKSITRALLID	6-7- aastastele lastele (22/22)
KOKKU:	253 last.

Muusikaõpetaja: Margit Saulep; Liikumisõpetaja: Anne Noomen; Logopeedid: Guzel Mahmutova ja Triin Rannut

3.TÖÖRÜHMA LIIKMED

	nimi	rühm
1.	Liina Kala	Õppejuht
2.	Marika Relvik	Lapsevanem, õpetaja- Sellid 6-7a lapsed
3.	Tea Teng	Õpetaja- Krõllid 4-6a lapsed
4.	Kadri Bachmann	Õpetaja abi Muumid 1,5-3 a lapsed
5.	Reet Luhaäär	Õpetaja – Päikesejätkud 4-5a lapsed
6.	Siivi Sirotkin	õpetaja - Mesimummud 1,5-3a lapsed
7.	Marten	Laps - Sellid
8.	Brina	Laps - Sellid
9.	Kaisa	Laps - Sellid
10.	Ronja	Laps - Vikerkarud
11.	Vanessa	Laps – Vikerkarud
12.	Hugo Björn	Laps - Vikerkarud

4. "ROHELINE KOOL" PÕHIMÕTTED

1. Kindlustame, et osavõtjad on haaratud õppimise/õpetamise protsessi.
2. Julgustame osavõtjaid tegema informeeritud keskkonnaotsuseid ja sekkuma igapäevaelus ettetulevatesse keskkonnaalastesse situatsioonidesse konkreetse tegevusega.
3. Innustame osavõtjaid tegema aktiivset koostööd ja kaasama kogukonda välja töötama ühiseid lahendusi.
4. Toetame osavõtjaid hindama oma ettekujutusi, teadmisi ja kogemusi, et arendada kriitilist mõtlemist ja olema avatud muutustele.
5. Innustame osavõtjaid mõistma, et igapäevaelu kultuur on jätkusuutlikkuse lahutamatu osa.
6. Innustame osavõtjaid jagama inspireerivaid lugusid oma saavutustest, ebaõnnestumistest ja väärtustest, õppima neist ja üksteist toetama.
7. Innustame osavõtjaid jätkuvalt uurima, testima ja jagama innovaatilisi lähenemisi, meetodeid ja tehnikaid.
8. Kindlustame, et programmides on kesksed pidevad parendused monitoorimise ja hindamise läbi.

5. TEAVITAMINE JA KAASAMINE

Tallinna Kristiine Lasteaia ROHELISE KOOLI tegevustest saab informatsiooni lasteaia kodulehelt <http://www.tallinn.ee/kristiine-lasteaed/g19362/otsing?oks=19362> , mida täiendatakse pidevalt.

Lapsevanemate, külaliste ja laste jaoks on lasteaias infostendid kolme valitud teema kohta, mida täiendatakse terve õppeaasta jooksul. Igas rühmas on ROHELINE KOOL logo, mis näitab, et oleme liitunud programmiga. Lastevanemad on kaasatud erinevatesse lasteaia tegevustesse, olles ise korraldajad või külalised. Samuti kuulatakse ära iga ettepanek ja võimalusel teostatakse.

6. EESMÄRGID

6.1 Lasteaia 2021-22 õa. õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Tallinna Kristiine Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös. Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

- Lapse individuaalne areng ja koolivalmidus on toetatud koostöös lapsevanemaga – sujuva ülemineku tagamine lasteaiast kooli.
- Iga lasteaiapere liige* on väärtustatud läbi lasteaia väärtuste.
- Lasteaia personali ja laste tervis on väärtustatud ning teadlikult toetatud igapäevaelus lähtuvalt terviseedenduse põhimõtetest ja väärtustest.

Kristiine lasteaia RK põhimõtted:

- ✓ Keskkonnasäästlik tarbimine iga päev ja igal pool (sorteerime prügi, et näha, kui palju me tarbime; analüüsime toitu- palju kulub ja miks järele jääb; anname endale väikseks jäänud riided abivajajatele);
- ✓ Teeme üksi ja üheskoos (uurime üksi ja koos loodust, iseennast ja teisi);
- ✓ Kaitseme abivajajat (astume üksteise eest välja - kaitseme sõpra, loodust põhimõttel „mind on sulle vaja ja sind mulle, ehk kõik on seoses);
- ✓ Mina tean – sina tead (kõik osapooled on kaasatud õppimisse, teavitamisse);
- ✓ Mina näen – sina näed (jagame oma teadmisi, kogemusi teistega);
- ✓ Mina olen eriline – sina oled eriline (me ei hinda välimust vaid tegusid);

6.2 „Roheline kool” programmi eesmärgid

- Laps on teadlik iseendast ja oma laiemast rollist ühiskonnas ning austab mitmekesisust.
- Lapsed on võimelised analüüsima ja väljendama oma väärtushinnanguid, austama teiste omi ning vastutama oma tegude eest.
- Laps väärtustab enda ning teiste tervist ning käitub vastutustundlikult.
- Laps väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi ning märkab nähtusi ja muutusi looduses
- Programmi põhimõtted on seotud lasteaia õppekavaga.

7.„ROHELINE KOOL” KORRALDUS

7.1 Töörühma nõupidamised

sept .2021	Rohelise Kooli 2020/21 tegevuskava koostamine (teemade planeerimine 3 aastaks) ja grupi liikmete kinnitamine
Osalesid:	Vt. protokoll nr.3
okt 2021	Laste huvide, teadmiste ja ettepanekute fikseerimine, tegevuskava kinnitamine
Osalesid:	vt. protokoll nr. 4
Jaan 2022	RK seotud üritused, vahekokkuvõte
Osalesid:	vt. protokoll nr. 5
märts 2022	Kokkuvõte energia ja kliimamuutuse nädalast , keskkonnauuringud
Osalesid:	vt. protokoll nr. 1
Aprill- mai 2022	Aasta tegevuste kokkuvõtete tegemine, ettepanekud järgmiseks õppeaastaks
Osalesid:	vt. protokoll nr. 2

7.2 Laste huvid ja ettepanekud 2021-2022

7.2.1 Globaalne kodakondsus	
	Mis asi on kultuur? Mis on kumbed? Maakera.
	Mis on rahvakomme? Erinevate rahvaste rahvakombed.
	Erinevad rahvuskeeled, miks inimesed räägivad erinevaid keeli?
	Kuidas erinevates kultuurides käituda?
7.2.2 Energia	
	Mis on energia?
	Kuidas energiat saada?
	Mis on päikse-, tuule- vee-energia? Kuidas sealt energiat saadakse?
	Kuidas elekter püsib juhtmes?
	Kuidas automootor töötab, kui seal pole bensiini?
7.2.3 Prügi	
	Miks inimesed teevad prügi?
	Mis loomadega juhtub, kui prügiga kokku saavad?
	Kuidas prügi sorteerida?
7.2.4 Tervis ja heaolu	
	Kuidas hoolitseda oma tervise eest? Kuidas kaitsta oma tervist?
	Kuidas inimene haigeks jääb kui pisikuga kokku puutub? (corona viirus)
	Pisikuid tahaks uurida
	Mis on vaktsiinid, miks neid tehakse?
	Vaimne tervis (Mis on depressioon?)

7.3 Uuritavad teemad 2021-2023

2021-2022 õa – globaalne kodakondsus, energia, prügi, kliimamuutused
2022-2023 õa – energia, prügi/jäätmed, transport

Märkus* 4.okt koosolekul otsustati, et 2021-2022 õa võetakse uuritavaks teemaks kliimamuutuste asemel tervis, kuna Tallinn kuulutas 2021-22 õa tervise ja liikumise propageerimise aastaks.

7.4 Keskkonna uuring

Keskkonna uuring viiakse läbi üks kord õppeaastas (jaanuaris). Uuringus osalevad lasteaia personal ja 3-7aastased lapsed.

Küsitlus koosneb 10 alapunktist. Uuringus on nii kattuvad küsimused kui ka küsimused ainult personalile.

Küsitluse laste seas viivad mänguliselt läbi õpetajad.

Küsitlused vaata Lisa 1 Keskkonnauuring personal (viiakse läbi internetikeskkonnas), Lisa2 Keskkonnauuring lapsed

7.5 Tegevused 2021-22 õa.

Globaalne kodakondsus						
Aeg	Tegevus	osalejad	R	K	P	
okt 2021	„Tere, saame tuttavaks“ vabatahtliku tutvumisüritus	personal	toimub	ei toimu	ei toimu	
25.09-5.10 sept .2021	näitus „Meie Mihkel“	kõik rühmad, koostöös vanematega	toimub	toimub	toimub	
29.09.2021	„Mihklipäeva laat“	kõik rühmad, koostöös vanematega	toimub	ei toimu	ei toimu	
4.10.2021	Muusikapäeva tähistamine pärimusmuusika kontsertiga	kõik aiarühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	ei toimu	
4.10-5.11.2021	fotonäitus „Õpetaja on laps“	personal	toimub	toimub	toimub	
5.11.2021	lasteaia sünnipäev	kõik rühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt	
	näitus „Minu isa lips“	kõik rühmad	toimub	toimub	toimub	
10.11.2021	mardisandid õnne toomas	aiarühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	ei toimu	
20.11.2021	kadrisandid õnne	aiarühmad	toimub	toimub rühma	ei toimu	

		toomas			põhiselt	
16.11.2021	teatrietendus „Karukoopa lood“	aiarühmad	toimub	toimub	toimub	ei toimu
29.11.2021	personali jõuluetendus	kõik rühmad (zoom)	toimub	toimub	toimub	toimub
6.12, 13.12, 20.12 2021	muinasjutuhommikud rühmades	rühma põhiselt	toimub	toimub	toimub	toimub
14.12.2021-7.01.2022	näitus „Väike päkapikk“	kõik rühmad	toimub	toimub	toimub	toimub
6.01.2022	kuuse ära saatmise pidu (kolmekuningapäev)	kõik rühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt	ei toimu
14.02.2022	sõbrapäeva trall	kõik rühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt
1.03.2022	vastlapäev	kõik rühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt
22.02.2022	Eest sünnipäevapidu	koolieelikud	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt
14.03.2022	emakeelepäev	aiarühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt
16.03-25.03.2022	„Rahvuste nädal“	kõik rühmad	toimub	toimub	toimub	toimub
29.04.2022	Rahvusvaheline tantsupäev	aiarühmad	toimub	toimub	toimub	toimub
3.05-13.05.2022	näitus „Emme ehted“	kõik rühmad	toimub	ei toimu	ei toimu	ei toimu
Prügi						
29.09,2021	jäätmealane õppepäev „Keskkonnake“	koolieelikud	toimub	ei toimu	ei toimu	ei toimu
22.10.2021	teatrietendus „Prügi kuningriik“	aiarühmad	toimub	toimub	toimub	ei toimu
5.04-29.04.2022	Näitus „Kunst munarestil“	kõik rühmad	toimub	toimub	toimub	toimub

Energia						
	8.02-25.02.	laternate näitus	kõik rühmad	toimub	ei toimu	ei toimu
	31.01-4.02.2022	tegevuste nädal „Energia ja kliimamuutused“	aiarühmad	toimub	toimub	toimub
Tervis ja heaolu						
	16. sept	Narkokoer Morgan sõbraga	koolieelikud	toimub	toimub rühma põhiselt	ei toimu
	25.09.2021	Palivere terviserajal	personal	toimub	toimub	ei toimu
	23.-30.09.2021	Spordinädal perega	lapsed, lapsevanemad, õpetajad	toimub	toimub	toimub
	28.09 ja 29.09	spordihommik	aiarühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	ei toimu
	8.11-12.11.2021	nutikate isadega orienteerumine	kõik rühmad	toimub	toimub	toimub
	okt-nov.2021	„Tulest targem“	koolieelikud	toimub	toimub rühma põhiselt	ei toimu
	jaan.2022	spordinädal	kõik rühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	ei toimu
	jaan.2022	tervislik toit	personal	toimub	toimub	ei toimu
	14.04-20.04.2022	südamenädal	kõik rühmad	toimub	toimub	toimub
	23.04.2022	jürijooks	aiarühmad	toimub	toimub rühma põhiselt	toimub rühma põhiselt
	aprill 2022	Kuldne lusikas	5-6a rühmad	toimub	toimub	toimub
	õa. jooksul	„Suukool“	Rõõmupallid Päikesejännud	toimub	toimub	toimub

7.6 Tööviisid ja meetodid

Tööviiside ja meetodite valikul arvestatakse järgmisi printsiipe:

- terviklikkus – õpitegevus annab lapsele tervikliku pildi ümbritsevast elust;
- lapsepärasmus – kõige aluses on lapsepärasmus ja huvi äratamine lapses;
- elulähedus – õppitegevus toetub lapsele tuttavale ja arusaadavale;
- iseseisvus ja aktiivsus – uusi teadmisi ja oskusi hangitaks uurides, katsetades, mitmete meelte abil tajudes, ning lapse teadmised ja oskused kinnistuvad praktilistes tegevustes;
- üldõpetuslik – lõimitud tegevused
- koduloolisus – väljendub teemade valikus;
- individuaalsus – arvestades iga lapse individuaalsust on õppe- ja kasvatustegevus korraldatud vastavalt lapse võimetele (lähtume lapsest) ja arengutasemele.

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel ja eesmärkide elluviimisel kasutame erinevaid meetodeid:

- vaatlemine,
- uurimine,
- vestlemine, jutustamine,
- õppemängud
- õppekäigud,
- uurimised, katsed,
- avastusõpe, õuesõpe,
- iseseisvat tööd, rühmatööd,
- ehitismängud,
- lavastusmängud.

7.7 Teatrite külalisesinemised lastele

Tulenevalt KELS pakub lasteaed lapsele võimalust areneda sotsiaalselt tundlikuks, kaasinimesi arvestavaks, soodustades tema emotsionaalset, kõlbelist, sotsiaalset ja vaimset arengut (§ 3)* ja -erksust toetava tegevusena (§ 17.)* külastada lasteetendusi .

Etendused toimuvad lastele mitmes vahetuses, et oleks tagatud kvaliteet (lapse tähelepanu ei haju, on norm. väärtuses müra ja piisavalt õhku).

Vähekindlustatud- ja sõimerühma lastele on etendus tasuta.

aeg	etendus ja teater	Seos RK programmiga
22. oktoober	„Prügi kuningriik”	Prügi ja keskkonnahoid

	Lepatriinu Lasteteater	
Prügi sorteerimine ja loodushoid		
20. november	„Karukoopa lood” Lasteteater Sõber	Globaalne kodakondsus, loodus ja elurikkus
Sõprusest ja teiste erinevustega arvestamine.		
22. jaanuar	„Olafi suur seiklus” Onu Ervini Lasteteater	Globaalne kodakondsus
Erinevad rahvused ja riigid		
5 veeb.	„Jänes Juta lihavõtte pabin“ Lasteteater Rõõmulill	Globaalne kodakondsus,
Kultuur ja rahvatraditsioonid		

7.8 Projekt „Puu” 2021-2022

Iga rühm valib omale lasteaia hoovis kasvavatest puudest rühmapuu.

Puud jälgitakse ja lõimitakse õppetegevustesse terve õppeaasta vältel. Projekti tegevust kajastatakse lasteaia kodulehel.

Fikseeritud tegevused

iga aastaaeg:

- pildistatakse (foto) tegevus puu juures
- valmistatakse vähemalt 1 kunstitöö puust
- mõeldakse ja tehakse mäng/tööleht/ tegevus mis on seotud oma rühma puuga (A4 paberile, läheb peale kiletamist puu kappi)

Rühmapuud:

Pokud – arukask

Päikesejännkü – valge sirel

Rõõmupallid - ploomipuu

Vikerkarud - pooppuu

Krõllid – roosa sirel

Muumid – pihlakas

Mesimummud - õunapuu

Lotte - õunapuu

Sellid – ginnala vaher

Sipsikud - kuusk

Mürakarud - mägivaher

Naksitrallid - arukask

7.9 Rahvusvahelised ja ülemaailmsed päevad

Valik tähtpäevi, mida saab siduda igapäevaste ja õppe- kasvatustöö tegevustega.

JAANUAR

21.01 Kallistamise päev <https://www.cute-calendar.com/event/national-hug-day/28204.html>

29.01 Puslepäev <https://www.cute-calendar.com/event/international-puzzle-day/28291.html>

<http://www.nationaldaycalendar.com/national-puzzle-day-january-29/>

VEEBRUAR

2.02 Märgaladepäev <http://www.worldwetlandsday.org/>

14.02 Sõbrapäev <http://www.folklore.ee/Berta/tahtpaev-valentinipaev.php>

21.02 Emakeelepäev <http://www.unesco.org/new/en/international-mother-language-day/>

https://et.wikipedia.org/wiki/Rahvusvaheline_emakeelep%C3%A4ev

https://en.wikipedia.org/wiki/International_Mother_Language_Day

26.02 Muinasjutu lugemise päev <http://www.nationaldaycalendar.com/national-tell-a-fairy-tale-day-february-26/>

28.02 Rahvusvaheline ülekoormusvigastuste teadvustamise päev

MÄRTS

08.03 Naistepäev <http://www.folklore.ee/Berta/tahtpaev-naistepaev.php>

20.03 Önnepäev <http://www.terviseinfo.ee/et/sundmused/event/1510>

21.03 Rassilise diskrimineerimise lõpetamise päev

<http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/rahvusvaheline-rassilise-diskrimineerimise-lopetamise-paev/>

22.03 Veepäev <http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/rahvusvaheline-veepaev/>

<http://www.lahevesi.ee/2014/03/rahvusvaheline-veepaev-22-marts/>

30. märts Pargis jalutamise päev <https://www.cute-calendar.com/event/take-a-walk-in-the-park-day/20521.html>

<http://www.nationaldaycalendar.com/days-2/national-take-a-walk-in-the-park-day-march-30/>

APRILL

1.04 Naljapäev <http://www.folklore.ee/Berta/tahtpaev-naljapaev.php>

2.04 Lasteraamatupäev http://www.elk.ee/?page_id=1894

06.04 Spordipäev <http://www.terviseinfo.ee/et/sundmused/event/1515>

7.04 Tervisepäev <http://terviseinfo.ee/et/component/jem/event/1783-maailma-tervisepaev>

12. aprill 2017 Roosa päev- kiusamise vastane päev (liikuv- iga teine komapäev aprillis)

https://en.wikipedia.org/wiki/International_Day_of_Pink

<http://dayofpink.org/about/>

14.-20.04 Südamenädal

22.04 Maa päev https://et.wikipedia.org/wiki/Maa_p%C3%A4ev

28.04 Tööohutuse ja töötervishoiu päev <http://www.terviseinfo.ee/et/sundmused/event/1517>

29.04 Tantsupäev <http://errs.ee/index.php?id=64336>

MAI

4.05 Tuletõrjajate päev <http://www.firefightersday.org/>

06.05 Tervisliku toitumise päev

14.05 Emadepäev

10.05 Kehalise aktiivsuse päev

12.05 Ödede päev <https://www.cute-calendar.com/event/international-nurses-day/21353.html>

15.05 Perepäev <http://www.terviseinfo.ee/et/sundmused/event/1523>
18.05 Muuseumipäev <http://www.icomeesti.ee/blog/18-mai-2015-rahvusvaheline-muuseumipaev-teemaks-muuseum-kui-jatkusuutliku-uhiskonna-toetaja>
22.05 Bioloogilise mitmekesisuse päev
http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/brochures/biodiversity_tips/et.pdf
<http://www.bioneer.ee/eluviis/loodus/aid-496/Bioloogilise-mitmekesisuse-konventsioon>
<http://www.bioneer.ee/search/?q=bioloogilise+mitmekesisuse+p%C3%A4ev&x=0&y=0>

JUUNI

1.06 Lastekaitsepäev <https://et.wikipedia.org/wiki/Lastekaitsep%C3%A4ev>
05.06 Keskkonna päev <https://www.cute-calendar.com/event/world-environment-day/21731.html>
<http://www.ctc.ee/keskkonnateadlikkuse-tostmine/keskkonnapaevad>
11.06 Maailmarahvastiku päev <http://www.prb.org/Publications/Articles/2016/world-population-day-2016.aspx> <http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/maailma-rahvastiku-paev/>
14.06 Veredoonorluse päev <http://www.verekeskus.ee/6539/>

JUULI

11.07 Rahvastiku (elanikkonna) päev <http://tehnika.postimees.ee/3761371/rahvusvaheline-rahvastiku-paev-viis-graafikut-inimeste-kohta> <https://www.cute-calendar.com/event/world-population-day/22028.html>
28.07 Lastevanemate päev

AUGUST

9.08 Põlisrahvastepäev <https://www.culturalsurvival.org/news/celebrate-international-day-worlds-indigenous-peoples> <http://monikaundo.weebly.com/maailma-potildelisrahvaste-paumlev.html>
12.08 Noortepäev <https://www.un.org/development/desa/youth/what-we-do/international-youth-day.html> <http://www.delfi.ee/teemalehed/noortepaev>
13.08 Vasakukäelste päev <http://monikaundo.weebly.com/rahvusvaheline-vasakukaumleliste-paumlev.html>

SEPTEMBER

01.09 Tarkusepäev <http://www.folklore.ee/Berta/tahtpaev-esimenekoolipaev.php>
12.09 Vanavanemate päev https://et.wikipedia.org/wiki/Vanavanemate_p%C3%A4ev
13.09 Esmaabi päev <http://www.terviseinfo.ee/et/sundmused/event/1485>
16.09 Osoonikihi kaitsmise päev <http://www.bioneer.ee/eluviis/loodus/aid-8899/Osoonikihi-kaitsmine-on-maailma-k%C3%B5ikide-riikide-%C3%BCine-eesm%C3%A4rk> <https://www.cute-calendar.com/event/international-day-for-the-preservation-of-the-ozone-layer/26371.html>
20.-26.09 Piimanädal
21.09 Rahupäev <http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/ulemaailmne-rahupaev/>
<http://www.upf.ee/>
22.09 Autovabapäev https://et.wikipedia.org/wiki/Autovaba_p%C3%A4ev
29.09 Südamepäev <http://www.terviseinfo.ee/et/sundmused/event/1488>

OKTOOBER

1.10 Muusikapäev <http://muusikapaev.ee/>
1.10 Eakate inimeste päev <http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/rahvusvaheline-eakate-paev/>

- 1.–2.10 Linnuvaatluspäev EuroBirdwatch <http://www.eoy.ee/node/962>
<http://www.birdlife.ch/ebw/index.php/de/startseite/9-startseite-de/13-eurobirdwatch-2017-faszination-vogelzug>
- 2.10 Vägivallavastane päev <http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/rahvusvaheline-vagivallavastane-paev/>
- 04.-10.10 Leivanädal
- 4.10 Loomapäev <https://www.cute-calendar.com/event/world-animal-day/26617.html>
- 6.10 Naeratus päev https://en.wikipedia.org/wiki/World_Smile_Day <https://www.cute-calendar.com/event/world-smile-day/26529.html>
<http://menu.err.ee/v/uudised/elu/a5f48485-c636-463a-b8cb-bbe452a44b70/eesti-uhineb-maailma-loomapaeva-tahistamisega>
- 12.10 Nägemise päev (okt. 2. nädalal)
- 15.10 Valge kepi päev
- 16.10 Toidupäev <http://terviseinfo.ee/et/component/jem/event/1496-ulemaailmne-toidupaev>
- 17.10 Vaesuse likvideerimise päev

NOVEMBER

- 10.nov. Inimõiguste päev
<http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/inimoiguste-paev/>
- 14.11 Isadepäev
- 16.11 Sallivuse päev
- 16.11 Liiklusohvrite mälestuspäev
- 18.11 "Ei päev suitsetamisele"
- 19.11 Laste väärkohtlemise vastane päev
- 20.11 Rahvusvaheline laste(õiguste)päev <https://www.cute-calendar.com/event/international-childrens-day/21568.html> https://en.wikipedia.org/wiki/Children's_Day
- 21.11 Liiklusohvrite mälestamise päev
- 25.11 Naistele suunatud vägivalda vastu võitlemise päev

DETSEMBER

- 3.12 Puuetega inimeste päev
- 10.12 Inimõiguste päev
- 11.12 Mägedepäev <https://www.cute-calendar.com/event/international-mountain-day/27905.html>
- 20.12 Inimliku solidaarsuspäev <http://www.maailmakool.ee/tahtpaevad/maailma-inimliku-solidaarsuse-paev/> <https://www.cute-calendar.com/event/international-human-solidarity-day/28364.html>
24. Jõulupüha
- 28.12 Kinopäev

8.LISAD

8.1 Lisa 2 Keskkonnauuring- personal

Rohelise Kooli keskkonnauuring
Tallinna Kristiine Lasteaias- personal

Info, teavitamine ja kaasamine

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas kõik õpetajad teavad, et osaleme rohelise kooli programmis?		
Kas majja sisenev külaline (lapsevanem) saab infot, et oleme keskkonnasõbralik lasteasutus?		
Kas lapsevanemad teavad, et meie üheks prioriteediks on keskkonnaharidus ja keskkonnasõbralik käitumine?		
Kas lastevanematel on võimalik osaleda keskkonnahariduse kujundamisel?		
Kas lapsed on mõistnud, et väärtustame keskkonnahoidu?		
Kas haridusasutuse kodulehel on info, et osaleme rohelise kooli programmis?		
Kas meie allhankijad, sh toitlustaja, ja tarnijad teavad, et vajame keskkonnasõbralikult toodetud materjale ja vahendeid?		
Kas meedias või sotsiaalmeedias on ilmunud infot meie keskkonnasõbralikkuse kohta?		

Mida me saaksime teha, et paremini tutvustada Rohelise Kooli programmi?

Elurikkus, loodus ja õueala

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas on tehtud nimekiri, millistest liikidest on meie maja toalilled?		
Lapsed õpuivad erinevaid taime-, seene- ja loomaliike tundma?		
Kas oleme uurinud, kui palju Eesti taime-, seene- ja loomaliike lapsed tunnevad?		
Kas on tehtud nimekiri ja skeem õueala puu- ja põõsaliikidest?		
Kas teame, millised putukad, linnud ja teised loomad elavad õuealal või külastavad seda?		

Kas oleme teinud midagi, et suurendada õueala elurikkust (näiteks kompostimine, putukahotellid, pesakastid, lindude talvine toitmine, kodumaiste puu- ja põõsaliikide istutamine jne)		
Kas õuealal on lindudele pesakaste ja toidumajakesi, putukahotelle?		
Kas meil on rajatud aed- ja köögiviljapeenrad, et lapsed näeksid, kuidas toidutaimed kasvavad ja saaksid õppida lihtsamaid aiatöid?		
Kas teie rühmal on oma peenar või toalill, mille eest hoolitseda?		
Kas olete õues õppinud ja loodust uurinud?		
Kas panete lindude toidumajja toitu?		
Kas meie lasteaia mänguväljakute ääres on tuulekaitseks hekid?		
Kas õuealal on ala, kus muru ei niideta ning lapsed saavad taimi ja putukaid uurida?		
Kas õuealal saab palju joosta ja mängida?		
Kas lasteaia õuealal on joonistatud mänguväljakuid nt keks, rattarada jms?		

Kuidas me saaksime rikastada lasteaia õueala mitmekesisust?

Kliimamuutused

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas oleme teinud midagi, et tekiks vähem toidujäätmeid?		
Kas kasutame peenarde väetamisel lämmastikväetiste asemel komposti?		
Kas kasvatame ise maitsetaimi (rohelist sibulat jms)?		
Kas menüüs on vähemalt kord nädalas kalatoidud?		
Kas toidu valmistamisel kasutatakse peamiselt kohalikku, lähedalt transporditud toorainet?		
Kas sa oled annetanud oma riideid ja mänguasju raskustes lastele?		
Kas lapsed saavad ise tõsta oma toitu oma vajaduse järgi?		

Mida saaksime meie teha, et ära hoida kliimamuutusi?

Energia

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas teame, kui palju elektrit me kulutame erinevatel kuudel ja aastatel?		
Kas oleme teinud midagi, et energiat säästa?		
Kas meie maja on korralikult soojustatud?		
Kas välisuks on varustatud sulguriga?		
Kas tuled on alati kustutatud, kui ruumis kedagi pole?		
Kas arvutid ja muud seadmed on välja lülitatud kui neid ei kasutata, mitte ooterežiimile jäetud?		
Kas valge päevaga on lambid kustutatud?		
Kas rühmaruumis on parajalt soe?		
Kas lülitad mänguasja patarei kohe välja kui sa sellega enam ei mängi?		

Kuidas saaksime meie säästa rohkem energiat?

Globaalne kodakondsus

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas kasutame õppetöös teiste maade muinasjutte?		
Kas tutvustame õppetöös teiste maade muusikat?		
Kas tutvustame teiste maade kombeid?		
Kas tutvustame teiste maade toitu?		
Kas tutvustame süsteemselt Eesti tähtpäevi , toitu, muinasjutte, muusikat, kodukohta?		
Kas rõhutame kasvatuses, et inimesi ei tohi halvustada nende päritolu, kehalise eripära või muude teistest inimestest erinevate omaduste tõttu?		
Kas oleme loonud kiusamisvaba keskkonna?		
Kas sinu rühmas käib lapsi, kes on sinust erinevast rahvusest?		
Kas sa jagad teistega oma pere reisimuljeid?		

Kuidas saaksime meie aidata maailma?

Tervis ja heaolu

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas oleme loonud lastele päevakava, mille jooksul nad saavad palju liikuda?		
Kas lapsed saavad päeva jooksul palju liikuda – kõndida, joosta, ronida ja hüpata?		
Kas lapsed oskavad õigesti käsi pesta ja teevad seda?		
Kas lastele meeldib lasteaias olla?		
Kas oleme teinud midagi, et lapsed eelistaksid süüa tervislikke toite?		
Kas lapsed söövad tihti salateid, puuvilja ja muud tervislikku?		
Kas lastel on võimalik iga päev õues mängida ja õppida?		
Kas mängid tihti õues?		
Kas lasteaia õuealal on piisavalt mängu ja turnimisvahendeid?		
Kas toas toimuvate tegevuste ajal on liikumispausid?		
Kas haigestunud lapse saab paigutada teistest eraldi?		
Kas soovitame magusate jookide asemel vett juua?		
Kas lapsed saavad piisavalt vett juua?		
Kui sul on mure, siis kas saad sellest kellelegi lasteaias rääkida?		

Mida saaksime teha, et olla tervem?

Meri ja rannik

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas õppetöös on mere ja rannikuga seotud teemasid ja aktiivtegevusi?		
Kas teeme õppekäike mere äärde ning seal temaatilisi vaatlusi ja mängu?		
Kas kasutame koristamisel ja nõude pesemisel loodussäästlikke puhastusvahendeid?		
Kas viime aegunud ravimid tagasi apteeki?		
Kas soovitame lapsevanematel ja õpetajatel vältida hambapastat ja kosmeetikatooteid, mis sisaldavad mikroplaste (reklaamides sageli		

„puhastavad pärlikesed vms)?		
Kas räägime lastele ja lapsevanematele veelindude toitmise kahjulikkusest?		

Kuidas saame hoida maailmamerd ja rannikut?

Prügi ja jäätmed

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas kogume biojätmeid muust prügist eraldi?		
Kas kogume paberit ja pappi muust prügist eraldi?		
Kas kogume pakendeid muust prügist eraldi?		
Kas kogume pandipakendeid?		
Kas selgitame lastele, miks on vaja jäätmeid sorteerida ja mis sorteeritud prügist saab?		
Kas prügikaste on majas ja õuealal piisavalt?		
Kas sa tead, kus asuvad prügikastid?		
Kas oleme töötajate ja lastega arutanud, kuidas tekiks vähem prügi?		
Kas teame, kui palju jäätmeid me toodame?		
Kas lasteaias sees vedeleb maas prügi?		
Kas lasteaia õuealal vedeleb maas prügi		
Kas lapsed viskavad oma prügi prügikasti?		
Kas ekskursioonidel ja laste sündmustel kasutatakse korduvkasutatavaid toidukarpe,- pudeleid?		
Kas meisterdamiseks kasutatakse jääke jm nt. wc paberirull, teraviljakarp, ajakirjad jne.		
Kas õpetajad prindivad kahepoolsed töölehed		
Kas vabal ajal joonistavad lapsed mõlemale paberi poolele?		
Kas lasteaias on olemas kompostikast, hunnik?		
Kas küsitlused viiakse läbi neti-keskkonnas?		
Kas infovahetuseks kasutatakse neti-keskkonda?		

Mida peaksime tegema, et oleks vähem prügi?

Transport

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas olete uurinud, kui palju lapsi tuleb lasteaeda jalgsi, jalgratta (tõukeratta), ühistranspordi ja autoga?		
Kas teenindav transport sõidab lastele ohutult?		
Kas hommikul on lasteaia ees palju autosid?		
Kas autode mootorid on seisatud, kui nad ootavad lapsi?		
Kas nädalavahetustel kasutate linnas liikumiseks sageli oma autot või ühistransporti?		
Kas soovitate lastevanematel, õpetajatel ja lastel rohkem jala käia?		
Kas soovitate kasutada ühistransporti või autojagamist oma autoga sõitmise asemel?		
Kas olete teinud kaardi (skeemi) sellest, kui kaugel lapsed ja õpetajad lasteaiast elavad ja arutanud, millise transpordiga (või jala) oleks neil kõige parem tulla?		
Kas lapsed teavad, kuidas ohutult teed ületada?		
Kas jala ja jalgrattaga on ohutu lasteaeda tulla?		

Mida saaksime teha, et lapsed tuleks rohkem jalgsi või rattaga lasteaeda?

Vesi

	Personali arv- JAH	Personali arv- Ei
Kas majas on tilkuvaid kraane või halvasti töötavaid loputuskaste?		
Kas olete uurinud, kas kraanivett kasutatakse säästlikult?		
Kas õppetöös selgitatakse vee säästmise vajadust?		
Kas õppetöös käsitletakse vee ja eluslooduse seoseid?		
Kas suvel kogutakse kastmiseks vihmavett?		
Kas olete vaadelnud ja võrrelnud veekulu erinevatel kuudel ja aastatel?		
Kas olete selgitanud, et kraanivett on mõistlikum juua kui pudelivett?		
Kas lapsed teavad, kust tuleb kraanivesi ja mis saab kasutatud veest?		

Kas kasutad wc potil kaheüsteemset nuppu (pool ja täis paak)?		
Kas sa jood kõik veepudelisse pandud vee ära?		

Mida saaksime teha, et säästa rohkem vett?

8.2 Lisa 2 Keskkonnauuring- lapsed

Rohelise kooli keskkonnauuring
Tallinna Kristiine Lasteaias

Info, teavitamine ja kaasamine

Mida me saaksime teha, et paremini tutvustada Rohelise Kooli programmi?

Selgitus:

Elurikkus, loodus ja õueala

	Laste arv- JAH	Laste arv - EI
Õuealal on lindudele pesakaste ja toidumajakesi, putukahotelle?		
On rajatud aed- ja köögiviljapeenrad, taimelava (kastid), et lapsed näeksid, kuidas toidutaimed kasvavad ja saaksid õppida lihtsamaid aiatöid?		
Rühmal on oma peenar või toalill, mille eest hoolitseda?		
Lapsed on õues õppinud ja loodust uurinud?		
Panete lindude toidumajja toitu?		
Lasteaia mänguväljakute ääres on tuulekaitseks hekid?		
Õuealal on ala, kus muru ei niideta ning lapsed saavad taimi ja putukaid uurida?		
Õuealal saab palju joosta ja mängida?		
Lasteaia õuealal on joonistatud mänguväljakuid nt keks, rattarada jms?		

Kuidas me saaksime rikastada lasteaia õueala mitmekesisust?

Selgitus:

Kliimamuutused

	Laste arv-JAH	Laste arv - EI
Kasvatame ise maitsetaimi (rohelist sibulat, tilli jms)?		
Oled annetanud oma riideid ja mänguasju raskustes lastele?		
Lapsed saavad ise tõsta oma toitu oma vajaduse järgi?		

Mida saaksime meie teha, et ära hoida kliimamuutusi?

Selgitus:

Energia

	Laste arv-JAH	Laste arv - EI
Tuled on alati kustutatud, kui ruumis kedagi pole?		
Valge päevaga on lambid kustutatud?		
Rühmaruumis on parajalt soe?		
Lülitad mänguasja patarei kohe välja, kui sa sellega enam ei mängi?		

Kuidas saaksime meie säästa rohkem energiat?

Selgitus:

Globaalne kodakondsus

	Laste arv-JAH	Laste arv - EI
Kasutatakse õppetöös teiste maade muinasjutte?		
Õppetöös tutvustatakse teiste maade muusikat?		
Tutvustatakse teiste maade kombeid?		
Tutvustatakse teiste maade toitu?		
Tutvustatakse süsteemselt Eesti tähtpäevi, toitu, muinasjutte, muusikat, kodukohta?		
On loodud kiusamisvaba keskkond?		
Rühmas käib lapsi, kes on sinust erinevast rahvusest?		
Jagad teistega oma pere reisimuljeid?		

Kuidas saaksime meie aidata maailma?

Selgitus:

Tervis ja heaolu

	Laste arv-JAH	Laste arv - EI
Lapsed saavad päeva jooksul palju liikuda – kõndida, joosta, ronida ja hüpata?		
Käid nädalavahetusel väljas jalutamas või mängimas?		
Lapsed oskavad õigesti käsi pesta ja teevad seda?		

Lastele meeldib lasteaias olla?		
Lapsed söövad tihti salateid, puuvilja ja muud tervislikku?		
Lastel on võimalik iga päev õues mängida ja õppida?		
Mängid tihti õues?		
Lasteaia õuealal on piisavalt mängu ja turnimisvahendeid?		
Toas toimuvate tegevuste ajal on liikumispausid?		
Soovitatakse magusate jookide asemel vett juua?		
Lapsed saavad piisavalt vett juua?		
Kui sul on mure, siis kas saad sellest kellelegi lasteaias rääkida?		
Kas sa käid mõnes trennis?		

Mida saaksime teha, et olla tervem?

Selgitus:

Meri ja rannik

	Laste arv- JAH	Laste arv - EI
Käiakse õppekäikudel mere ääres ning seal viiakse läbi temaatilisi vaatlusi ja mängu?		
Lapsed teavad veelindude toitmise kahjulikkusest?		
Lastele on õpetatud vee loomadest ja kuidas hoida veekogusid?		

Kuidas saame hoida maailmamerd ja rannikut?

Selgitus:

Prügi ja jäätmed

	Laste arv- JAH	Laste arv - EI
Toidujäätmed korjatakse eraldi kokku?		
Paber ja papp sorteeritakse muust prügist eraldi?		
Kogume pakendeid muust prügist eraldi?		

Lastele selgitatakse, miks on vaja jäätmeid sorteerida ja mis sorteeritud prügist saab?		
Kas sa tead, kus asuvad prügikastid?		
Lastega on arutatud, kuidas tekiks vähem prügi?		
Lasteaias sees vedeleb maas prügi?		
Lasteaia õuealal vedeleb maas prügi		
Lapsed viskavad oma prügi prügikasti?		
Ekskursioonidel ja laste sündmustel kasutatakse korduvkasutatavaid toidukarpe,-pudeleid?		
Meisterdamiseks kasutatakse jääke nt. wc paberirull, teraviljakarp, ajakirjad jne.		
Õpetajad prindivad kahepoolsed töölehed?		
Vabal ajal joonistavad lapsed mõlemale paberi poolele?		
Lasteaias on olemas kompostikast, hunnik?		

Mida peaksime tegema, et oleks vähem prügi?

Selgitus:

Transport

	Laste arv-JAH	Laste arv - EI
Hommikul on lasteaia ees palju autosid?		
Auto mootorid on seisatud, kui nad ootavad lapsi?		
Kasutate linnas liikumiseks sageli oma autot või ühistransporti?		
Lapsed teavad, kuidas ohutult teed ületada?		
Jalgsi ja jalgrattaga on ohutu lasteaeda tulla?		

Mida saaksime teha, et lapsed tuleks rohkem jalgsi või rattaga lasteaeda?

Selgitus:

Vesi

	Laste arv-JAH	Laste arv - EI
Majas on tilkuvaid kraane või halvasti töötavaid loputuskaste?		
Õppetöös selgitatakse vee säästmise vajadust?		

Õppetöös käsitletakse vee ja eluslooduse seoseid?		
Soojal ajal (kevad, suvi, sügis) kogutakse lasteaias kastmiseks vihmavett?		
Lastele on selgitatud, et kraanivett on mõistlikum juua kui pudelivett?		
Lapsed teavad, kust tuleb kraanivesi ja mis saab kasutatud veest?		
Kasutad wc potil kaheüsteemset nuppu (pool ja täis paak)?		
Jood kõik veepudelisse pandud vee ära?		

Mida saaksime teha, et säästa rohkem vett?

Selgitus: